

B.Ed. Semester - 1 (CBCS) Examination

Nov/Dec-2023 (NEW COURSE)

CONTEMPORARY INDIA AND EDUCATION(CORE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧ નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો.

(૧૦)

- 1) કેળવણીનો અર્થ આપો.
- 2) તત્વજ્ઞાનની કોઈ એક વ્યાખ્યા લખો.
- 3) ભારતીય સમાજની કોઈ બે લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- 4) સામાજિક વિવિધતા એટલે શું?
- 5) ગાંધીજીના મતે શિસ્તનો ખ્યાલ જણાવો.
- 6) માધ્યમિક શિક્ષણ પંચને બીજા કયાં નામે ઓળખવામાં આવે છે ?
- 7) SSA ના કોઈ બે ધ્યેયો જણાવો.
- 8) માધ્યમિક શિક્ષણ પંચનો સમયગાળો જણાવો.
- 9) RTEનું પૂર્ણ નામ લખો.
- 10) TET નું પૂર્ણ નામ લખો.

પ્રશ્ન-૨ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ દશ(10) પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

(૨૦)

- 1) કેળવણીની કોઈ બે વ્યાખ્યાઓ લખો.
- 2) તત્વજ્ઞાનનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
- 3) તત્વજ્ઞાનની કોઈ ચાર લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- 4) શાળા વ્યવસ્થાપનની સંકલ્પના ટૂંકમાં સ્પષ્ટ કરો.
- 5) સામાજિક પરિવર્તનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
- 6) RMSA ની જરૂરિયાત ટૂંકમાં સ્પષ્ટ કરો.
- 7) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ પંચની સ્થાપના વિશે ટૂંકમાં જણાવો.
- 8) SSA ની કોઈ બે જરૂરિયાત સ્પષ્ટ કરો.
- 9) મધ્યાહન ભોજન યોજનાનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરો.
- 10) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ(૧૯૮૬)માં ૧૯૯૨ માં થયેલા કોઈ બે સુધારાઓ જણાવો.
- 11) સ્વામી વિવેકાનંદજીએ દર્શાવેલ શિક્ષણ પદ્ધતિઓ જણાવો.
- 12) RTE Act-2009 ની કોઈ બે જરૂરિયાત જણાવો.

પ્રશ્ન-૩ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ છ(06) પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

(૨૪)

- 1) સ્વામી વિવેકાનંદજીના મતે શિક્ષણના ધ્યેયો ટૂંકમાં સમજાવો.
- 2) ગાંધીજીના મતે અભ્યાસક્રમની ચર્ચા કરો.
- 3) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ પંચે માધ્યમિક શિક્ષણ સંદર્ભે કરેલી ભલામણો જણાવો.
- 4) સામાજિક પરિવર્તન સંદર્ભે શિક્ષકની ભૂમિકા ટૂંકમાં સ્પષ્ટ કરો.
- 5) માધ્યમિક શિક્ષણ પંચની મહત્વની ભલામણો જણાવો.
- 6) કેળવણી અને તત્વજ્ઞાન વચ્ચેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો.
- 7) મધ્યાહન ભોજન યોજનાના અમલીકરણ વિશે ટૂંકમાં સમજૂતી આપો.

પ્રશ્ન-૪ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે(02) પ્રશ્નોના વિસ્તૃત ઉત્તર આપો.

(૧૬)

- 1) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ-1986 ની મહત્વની જોગવાઈઓ સમજાવો.
- 2) પ્રાથમિક શાળામાં શિક્ષક અને આચાર્ય ભરતી માટેની ગુણાંકન યોજના સમજાવો.
- 3) સામાજિક પરિવર્તન પર અસરકર્તા પરિબલો સમજાવો.

ENGLISH VERSION

Que-1 Give answer of the following all questions in brief.

(10)

- 1) Give the meaning of education.
- 2) Write any one definition of philosophy.
- 3) Mention any two characteristics of Indian society.
- 4) What is social diversity?
- 5) State the thoughts about discipline according to gandhiji.
- 6) By which another name is secondary education commission known?
- 7) State any two goals of SSA.
- 8) State the duration of secondary education commission.
- 9) Write the full form of RTE.
- 10) Write the full form of TET.

Que-2 Give answer any ten (10) of the following question.

(20)

- 1) Write any two definition of education.
- 2) Clarify the meaning of philosophy.
- 3) Mention any four characteristics of philosophy.
- 4) Clarify the concept of school administration in brief.
- 5) Clarify the concept of social change.
- 6) Clarify the need of RMSA in brief.
- 7) State the establishment of national education commission in brief.
- 8) State any two needs of SSA.
- 9) Clarify the importance of mid day meal scheme.
- 10) Mention any two amendments made in 1992 in national education policy (1986).
- 11) State the methods of education suggested by swami vivekanandaji.
- 12) Mention any two needs of RTE Act-2009.

Que-3 Give answer any six (06) of the following question.

(24)

- 1) Explain the aims of education according to swami vivekanandaji.
- 2) Discuss the curriculum according to gandhiji.
- 3) State the recommendations of national education commission according to secondary education.
- 4) Clarify the role of teacher context to social change in brief.
- 5) Mention the important recommendations of secondary education Commission.
- 6) Clarify the relation between education and philosophy.
- 7) Explain the implementation of mid day meal scheme in brief.

Que-4 Give answer any two (02) of the following question in detail.

(16)

- 1) Explain the important provisions of national education policy-1986.
- 2) Explain the merit scheme for recruitment of teacher and head teacher in primary school.
- 3) Explain the factors affecting social change.
